

сконцентрувати в одному спеціалізованому структурному підрозділі (відділ аналізу).

У банку з розгалуженою мережею філій і регіональних відділень доцільніше й аналітичну службу організувати в такий спосіб, створивши відділи аналізу в кожному окремому підрозділі. Такі відділи виконують конкретні завдання, що постають перед ними, відповідають за збирання первинної аналітичної інформації та формування локальних баз даних. Таким чином склад суб'єктів аналізу ліквідності банку доцільно розділяти на суб'єктів, котрі користуються результатами аналізу (менеджери, що здійснюють управління ліквідністю банку на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях), та тих, хто безпосередньо його здійснює (спеціалізована аналітична служба банку чи виконавець в межах окремої одиниці організаційної структури банку).

Список використаних джерел:

1. Пернарівський О. В. Аналіз та оцінка ризику ліквідності банку [Текст] / О. В. Пернарівський // Вісник Національного банку України. – 2006. – №10. – С. 26-29.
2. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент банку : навч. посібн. / Л. О. Примостка. – Київ : КНЕУ, 2004. – 468 с.
3. Ребрик Ю. С. Фактори ліквідності банку та механізм їх впливу [Електронний ресурс] / Ю. С. Ребрик. – Режим доступу : http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/5279/1/Rebryk_Factory%20liquidity.pdf

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА СТИКАХ ФІНАНСОВОЇ І БУХГАЛТЕРСЬКОЇ НАУКИ

Лізунова Д. О., магістр, Харківський національний університет міського господарства

Відомо, що частіше вирішення проблем практики забезпечується на стиках наук. Проте, точні науки (математика, фізика, хімія і т. д.), маючи сталі версії теорій, повніше використовують цей шлях, ніж суспільні науки (право, економіка і т. д.), де слабша версія теорій мала б стимулювати саме такий напрям їх розвитку. Так, у західній економічній науці у ХХ ст. з'являються інституціональна теорія (поєднуючи економіку – психологію – право), «біологічна метафора в економіці» та багато інших доктрин, що вирішували ті чи інші проблеми ринкової економіки.

Сьогодні у розвиненому світі, як і в Україні набирає ваги парадигма «бухгалтерського імперіалізму».

В Україні розв'язанню проблем на стиках економічних наук не приділяється належної уваги. Більшість провідних економістів країни недооцінюють потенціал бухгалтерської науки і практики та не бачать потреби застосування її методів й інструментарію при розробці стратегії, програм або

вирішення негайних кризових проблем, включаючи проблему забезпечення фінансової безпеки.

В останні роки лише у спеціалізованій вченій раді по захисту докторських дисертацій ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України за цим напрямом захищено біля десяти робіт.

Аналіз літературних джерел свідчить, що до складових фінансової безпеки більшість вчених відносять розмір статутного капіталу підприємства, величину його активів, обсяги реалізації, оборотність активів, розмір інвестицій, рівень інновацій та відповідні показники (коефіцієнти) їх наявності та використання. На макрорівні це системи оподаткування, кредитування, бюджетної підтримки, регулювання цін та ринків, вартість національної валюти тощо.

Поряд із вагомими здобутками вітчизняної школи фінансистів деякі проблеми залишаються вивченими недостатньо. Зокрема, недостатньо розкриті теоретичні засади особливостей формування фінансової безпеки у сільському господарстві, неузгодженою залишається проблема категорійно–понятійного апарату, відсутні моделі–конструкції адаптивних механізмів фінансової безпеки до реальних, своєрідних умов функціонування підприємств за їх спеціалізацією. Практично відсутні сучасні моделі та методи прогнозування фінансової безпеки, формування її основ з організації обліку, оцінки активів, власного капіталу і зобов'язань, підготовки публічної фінансової звітності.

У даному дослідженні застосовано систему економіко–статистичних методів аналізу та синтезу, діалектичний метод пізнання теорій та економічних явищ, а, також, використано логічні та емпіричні методи досліджень, виходячи із досвіду роботи автора керівником фінансово–облікової служби сільськогосподарського підприємства та головного партнера аудиторської компанії.

Більшість сучасних теорій економічних наук базуються на філософській платформі позитивізму. Вузькоспеціалізовані, нормативні теорії відходять в минуле. Ефективних поодиноких наукових вирішень проблем сучасного соціо–економічного простору не існує. Проте, кожна складова економічної науки намагається творчо освоїти «поле» суміжної науки, приростаючи новаціями на стижах. Це позитивне явище і в Україні його не варто обмежувати надуманими паспортами спеціальностей.

За оцінками Світового банку кількість головних бухгалтерів на підприємствах України (500 тис. осіб) в рази переважає кількість фахівців інших економічних спеціальностей (76,5 тис. осіб). На переважній більшості сільськогосподарських підприємств бухгалтери єдині працівники економічного спрямування. По великому рахунку, ця спеціалізація дозволяє вирішувати більшість прикладних функціональних потреб підприємства з економіки і фінансів, а не навпаки.

Чому ж тоді при підготовці кадрів і у науці економічні спеціалізації недостатньо пов'язані? Очевидно, що така проблема характерна для пострадянських країн, адже у Західній науці і освіті домінують інформаційні менеджери (бухгалтери–фінансисти і економісти в одному). У нашій науці і освіті все складніше.

На сьогодні наукою та професійним рухом відпрацьовано певне методологічне і методичне забезпечення інвестиційної привабливості та фінансової безпеки підприємства й аграрної галузі. Воно включає: методики аналізу стану фінансової безпеки підприємства та його інвестиційної привабливості; методику виявлення нерозкритого потенціалу і загроз; положення з оцінки, дооцінки та постановки на баланс земель та прав на їх оренду, нематеріальних активів, біологічних активів, основних та оборотних засобів; методичні рекомендації з підготовки і оприлюднення публічної бухгалтерської звітності та розширених інформаційних проспектів підприємств.

Окремої уваги заслуговують дослідження формування та прийняття до обов'язкового виконання галузевої облікової політики. Остання носить рамковий характер та окреслює ідеологію облікових політик усіх підприємств АПК.

Обмеження в Україні наукових досліджень, так званими паспортами спеціальностей є архаїчним та таким, що не відповідає західним стандартам і потребам вітчизняної науки і практики. Ефективне наукове забезпечення вирішення проблем практики вимагає досліджень на стиках наук, що відповідає ідеології нового Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556–VII, та має розширити при цьому повноваження спеціалізованих рад по захисту дисертацій.

Під фінансовою безпекою суб'єкта господарювання доцільно розуміти стан та якість представлення фінансових ресурсів у публічній бухгалтерській звітності підприємства, за яким забезпечується його інвестиційна привабливість, ефективна діяльність і розвиток, захист інтересів працівників, держави, кредиторів та власників. Управління фінансовою безпекою базується на новітній організації обліку, оцінці активів, власного капіталу і зобов'язань, стратегії і тактиці у звітності (обліковій політиці).

Макроекономічний рівень фінансової безпеки являє собою стан соціально-економічних складових, що в сукупності забезпечують галузі, державі сталий розвиток. Серед цих складових базовою є облікова політика держави та зрілість інституту професійних бухгалтерів–фінансистів.

Список використаних джерел:

1. Жук В. Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учета: Монография / В. Н. Жук. – Київ : «Аграрная наука», 2013.
2. Жук В. М. Институциональна теорія бухгалтерського обліку в науковому забезпеченні соціально–економічного розвитку: наукова доповідь. – Київ : Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2013.
3. Дамодаран А. Инвестиционная оценка: Инструменты и методы оценки любых активов / Асват Дамодаран; пер. с англ. – 5–е изд. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008.
4. Дипиаза С. (младший), Экклз Р. Будущие корпоративной отчетности. Как вернуть доверие общества / Сэмюэл А. Дипиаза (младший), Роберт Дж. Экклз; пер. с англ. – М.: Альпина Паблшер, 2003.
5. Облікове забезпечення інвестиційної привабливості та безпеки підприємства й аграрної галузі: практичне керівництво / [В.М. Жук, Б.В. Мельничук, Ю.С. Бездушна та ін.]; за ред. В. М. Жука. – Київ : ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2013.